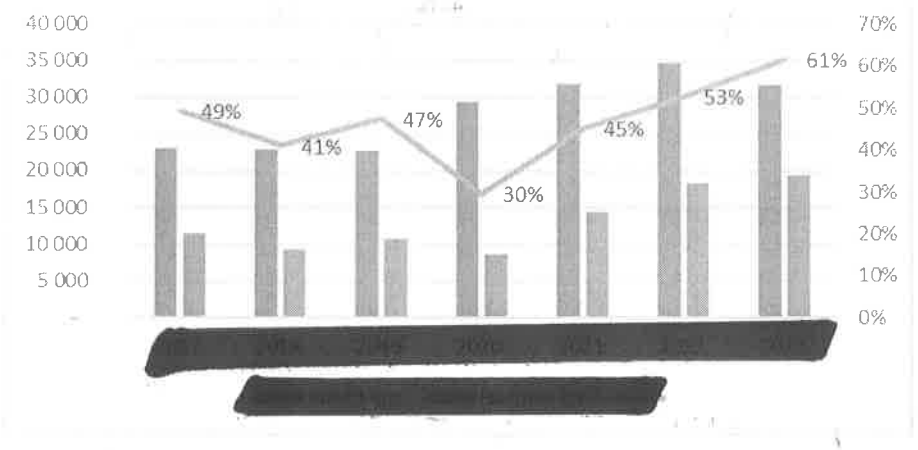

II/V. HAJLÉKTALAN ELLÁTÁS

Az ESZK által nyújtott szolgáltatások része a hajléktalan személyek ellátása, mely a **Női Átmeneti Szállót** (20 férőhelyen), a **Férfi Átmeneti Szállót** (42 férőhelyen), mint a hajléktalan személyek átmeneti szállását, **kiléptető lakásokat**, valamint a **Nappali Melegedőt és Éjjeli Menedékhelyet,** mint a hajléktalan személyek nappali ellátását 15 férőhelyen, és krízisidőszakban erre épülő időszakos férőhelyeket (éjjeli menedékhelyet) 15 férőhelyen, **az utcai szociális munkát** és a **népkonyhát** foglalja magában. A hajléktalan személyek ellátása **kiegészül a hajléktalanok háziorvosi ellátásával**, amelynek ellátási területe egész Nógrád Vármegyére kiterjed. **Valamint már két éve, 2022. november 1-től, ill. 2023. november 1-től, krízis időszakban** a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Észak-magyarországi Regionális Diszpécserszolgálatával együttműködve **intézményünk biztosítja Nógrád Vármegye teljes területén a krízisautó szolgálatot.**

A **hajléktalanok ellátásának rendszere** a rászorulók szükségletei mentén szerveződik, tehát ez többszintű, összetett szakmai struktúrát jelent. A különböző ellátási formák a létrejövő, új szolgáltatásokkal egymásra épülnek, egymást kiegészítik.

- Az utcai szociális munka az első kapaszkodót jelentheti ahhoz, hogy érezzék, részei a társadalomnak, segítséget kaphatnak és bekerülhetnek az ellátó rendszerbe, ahol figyelnek rájuk.

- A hajléktalan emberek számára az elsődleges szükségleteik kielégítését elsősorban a nappali melegedő és az éjjeli menedékhely keretei biztosítják.

- A hajléktalan személyek átmeneti szállása az önellátásra képes hajléktalan személyeknek biztosít lakhatási szolgáltatást és az önálló életvitel fenntartása érdekében szükség szerinti esetvitelt (szociális munkát).

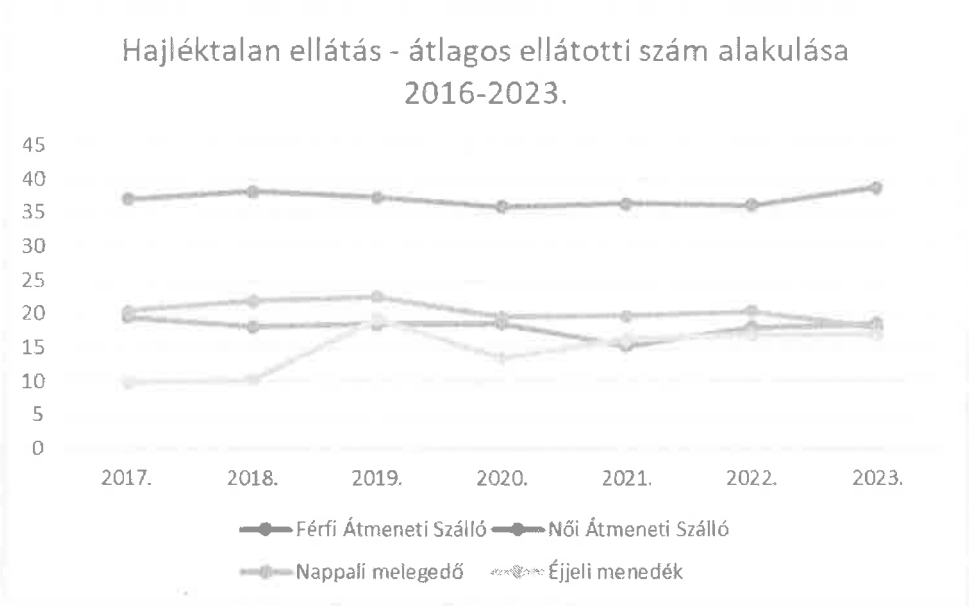
Évek óta szembesülünk azzal, hogy a hajléktalan ellátás – leginkább a nappali melegedő - szolgáltatását olyan személyek veszik igénybe, akiknek egyéb más előbbre sorolandó problémáik vannak a hajléktalanságnál. Ezen igénybe vevők aránya közelítőleg 30-40%. A jelenlegi szociális ellátórendszer hiányosságai miatt intézményünk olyan ellátottak gondozását is felvállalja, akik ellátása a kompetencia határain túlmutat.

A 2023. év is nagyon nehéz volt a hajléktalanellátásban. Tapasztalatok szerint az ellátottaknak egyre több és összetettebbek a problémáik, ezért nehezebb velük együtt dolgozni.
A klienseinkre általában elmondható, hogy átlag életkoruk egyre magasabb. Nagyobb részük idős, szenvedélybeteg, vagy egyéb testi betegségeik, fogyatékosságaik vannak. Több ellátottunk képtelen önmaga ellátására, továbbá a kórházból is kerülnek az ellátásba emberek. Jövedelmük nagyon alacsony, vagy jövedelemmel sem rendelkeznek. Kigondozásuk számukra megfelelőbb intézménybe, szinte lehetetlen feladat.
Rossz egészségi és fizikai állapotuk miatt még az aktívkorúak is alkalmatlanok munkavégzésre, ezért a társadalomba való visszaintegrálásuk is csak nagyon kevés esetben tudott megvalósulni.

A rendőrség is hozzánk hozza azt, aki nem tud haza menni. Egyre több az otthont vesztett ember. Családsegítő szolgálat, polgármesterek kérnek helyet olyan embereknek, akik életet veszélyeztető krízis helyzetbe kerültek: megszűnt a lakhatása, nem tud fűteni, életveszélyessé vált az otthona.

Jellemző, hogy kilátástalan helyzetük miatt hosszú évekig intézményeinkben maradnak. Nehezen kezelhetőek. Csoport foglalkozásokra, közösségi munkára csak nagyon kis részük fogható.

A hajléktalan személyek ellátásának 2016-2023. közötti alakulása:

A kihasználtság alakulása a hajléktalan ellátásban 2012-2023. közötti időszakban:

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Férfi Átmeneti Szálló	81%	89%	88%	80%	82%	92%	97%	88%	86%	87%	86%	92%
Női Átmeneti Szálló	63%	65%	93%	100%	95%	101%	91%	93%	94%	77%	96%	93%
Nappali melegedő	207%	200%	194%	200%	186%	161%	160%	151%	130%	130%	140%	121%
Éjjeli menedék	136%	127%	124%	140%	161%	157%	127%	129%	90%	99%	129%	113%

1. Átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (Férfi Átmeneti Szálló – külső férőhelyek, Női Átmeneti Szálló)

A kihasználtság alakulása az átmeneti szállókon 2023. évben:

	Férőhelyek száma (fő)	Kihasználtság (%)
Férfi Átmeneti Szálló	42	92 %
Női Átmeneti Szálló	20	93 %

A férfi szállón a kihasználtság 2023. évben 6 %-kal emelkedett az előző évhez képest. A női szállón a kihasználtság minimálisan csökkent az előző évihez képest,

A 2023.év adatai az átmeneti szállókon:

Átmeneti ellátás megnevezése:	Ellátása megszűnt (fő)	Újonnan felvettek száma (fő)	Hivatali ügyintézések száma	Jövedelemmel rendelkezik és térítési díjat fizet (fő)
Női Átmeneti Szálló (férőhelyek száma: 20)	18	20	534	16,5
Férfi Átmeneti Szálló (férőhelyek száma: 42)	39	44	299	24
Összesen:	**57**	**64**	**833**	**40,5**

Az év során 64 fő új lakó érkezett, 57 fő távozott. Hivatalos ügyeik intézéséhez szinte mindenki segítséget igényel, valamint az orvosi ellátás igényléséhez is.

A férfi átmeneti szállóhoz 2020. évben kialakításra került külső férőhelyek célja, hogy a hajléktalan személyek intézményrendszertől való leválását előkészítse, elősegítse, az önálló életvezetést elősegítse, megteremtse. Olyan hajléktalanok helyezhetők itt el, akik rendszeres jövedelemmel rendelkeznek, megtakarítást is tudnak képezni, valamint az önálló életvitelre alkalmasak, vagy azzá tehetők. Az erre a célra kialakított két lakásba még nem költöztek lakók. Kiválasztásuk a fentiekben említett problémák miatt nehézségekbe ütközik.

2. Nappali Melegedő és Éjjeli Menedékhely

A beszámolási időszakban a férőhelyek száma: 15 fő, a nappali melegedőben a kihasználtság 121 %. A szolgáltatás a krízisidőszakban időszakos férőhelyek működtetésével éjjeli menedékhelyként is funkcionált 15 férőhelyen, melynek kihasználtsága a beszámolási időszakban 113 % volt.

A kihasználtsági adatokból jól látható, hogy a nappali melegedő és az éjjeli menedékhely kihasználtsága az elmúlt 12 évben folyamatosan csökken. Ez egyrészt annak tudható be, hogy 2012-ben és 2018-ban az intézmény sikeres pályázatot valósított meg, melynek célja a hajléktalan személyek reintegrációja volt és melyeknek keretében több személy önálló lakásba költözhetett, másrészt annak, hogy a nyitást követő években még gyakran előfordult,

hogy a környező utcákban lakó emberek bejártak a melegedő szolgáltatásait (pl. mosás) igénybe venni. Ez a melegedőt igénybevevő hajléktalanok összetételének megváltozása miatt folyamatosan csökkent, mára szinte teljesen megszűnt.

A melegedőt igénybe vevő személyek összetétele az elmúlt években jelentősen megváltozott. A szenvedély- és pszichiátriai betegek arányának drasztikus emelkedése figyelhető meg, mely számos, nehezen kezelhető problémát hoz magával az intézményegység működésébe.

A hajléktalan ellátásban 2019-től megindult változások miatt többször is pályáztunk a Hajléktalanokért Közalapítványhoz a Nappali Melegedő és Éjjeli Menedékhely férőhelybővítésére, a tető felújítására. Sajnos a 2021. évben benyújtott pályázataink sem nyertek.

A Covid, ill. a járvány hatásai, majd az drasztikus energia áremelkedés és a gazdasági válság még inkább megerősítette abban intézményünket, Salgótarján Megyei Jogú város Önkormányzatát és a Fenntartót abban, hogy más megoldást keressünk a telephely felújítására. Ezt erősítette az is, hogy a beruházások is nagyon megdrágultak az építőanyag árak áremelkedései miatt. 2023. nyarán SMJV Polgármesteri Hivatalának irodáival, ill. a STÖT elnökével és Polgármester Úrral közösen többször bejártuk a telephelyet, és 2023. őszére elkészültek a felújításhoz szükséges tervek. **A 2024. február 29-i közgyűlés hagyta jóvá, hogy a TOP Plusz keretében a Hajléktalanok Nappali melegedőjének felújítására pályázatot nyújtunk be összesen 114 M Ft értékben.** (A határozat száma: 22/2024. (II.29.))

A felújítás érinti az eredetileg körzeti megbízotti irodaként működő részt, valamint a jelenleg használaton kívüli, korábban lezárásra került épületrészt is, ezzel megnövelve az alapterületet. Az épületen felújításra kerül a tetőszerkezet, a fűtési rendszer, sor kerül a nyílászárók cseréjére, valamint a belső helyiségek felújítására, továbbá beszerzésre kerülnek az épület használatához szükséges berendezési tárgyak és eszközök is. (A Nógrád Vármegyei Rendőrfőkapitányság nem igényelte tovább a körzeti megbízotti irodát, így Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 2024. március 27-i ülésén meghozta a döntést a nappali melegedő mellett lévő iroda megszüntetéséről.)

3. Utcai szociális munka

A tevékenységet 1 fő szociális munkatárs főállásban és 2 fő helyettesítésben végzi. 2023. december 31-ig átlagosan 15 ember túléléséhez, megélhetéséhez és társadalmi integrációjához járultak hozzá, elsősorban ruha és élelmiszer adományok közvetítésével és a szociális szolgáltatások elérésének megkönnyítésével.

A 2022-es évhez hasonlóan 2023. november 1-jétől a téli krízis időszakban – elsősorban - Salgótarján közigazgatási területén krízis autó szolgálatot is működtet az ESZK, együttműködve a Magyar Máltai Szeretetszolgálat diszpécser központjával.

4. Népkonyha

Az ellátás keretében az intézmény térítésmentesen biztosít étkezést (napi egy tál meleg étel formájában) azok számára, akik más módon nem jutnak élelemhez. A tárgyidőszakban

naponta átlagosan 105 adag ebéd került kiosztásra, melyek nagyobb részét helyben fogyasztják el, különösen indokolt esetben lehetőség van az ebéd elvitelére.